

ENERGETIKA V EU

▣ **energetická politika Evropské unie**

OCHRANA SPOTŘEBITELE ENERGIÍ

▣ **evropské zajímavosti a zprávy**

ČESKÝ A SLOVENSKÝ TRH SE SPOJÍ

▣ **o čem se mluví**

EVROPSKÉ JADERNÉ FÓRUM

měsíční bulletin Skupiny ČEZ

5/2008

VÁŽENÍ ČTENÁŘI,

měsíc květen máme za námi a bez dalšího lze říci, že byl velmi energetický – zejména z pohledu jaderné energetiky. V Praze se ve dnech 22. a 23. května konalo druhé zasedání Evropského jaderného fóra za účasti několika předsedů vlád, ministrů, energetických společností, nevládních organizací a mnoha dalších účastníků z celé Evropy. Tomuto zasedání proto věnujeme pozornost na úvod tohoto čísla bulletinu, ale i v rubrice téma měsíce. Do Prahy při této příležitosti zavítali i nejvyšší představitelé Evropské komise, předseda Barosso a komisař Piebalgs. I o jejich návštěvě se dozvíte více. Mimo oblast jaderné energetiky jsou stále na stole oba balíčky Komise. Pozorně jsme pro vás sledovali vývoj projednávání návrhu novelizace směrnice 2003/54 ve Výboru pro energetiku Evropského parlamentu, hlasování tohoto výboru a načrtneme vám i pravděpodobný následný vývoj. Z hlediska klimaticko-energetického balíčku proběhlo v Bruselu několik seminářů a veřejných slyšení, kterým jsme rovněž věnovali pozornost. V nepo-

slední řadě, Evropská komise publikovala tzv. Energy checklist práv spotřebitele energií, jehož účelem je zlepšit informovanost spotřebitelů v oblasti energetiky a jejich práv. Ve světovém dění jsme se zaměřili na vztahy mezi USA a Ruskem v oblasti jaderné energetiky, plynovod Nabucco, ale i na plány společnosti Shell z hlediska větrné energetiky. Mezi otázkami a odpověďmi, se kterými se na nás obracíte, jsme tentokrát zvolili téma evropský soudní systém. V současné době totiž probíhá před Evropským soudním dvorem řízení o předběžné otázce položené rakouským soudem, jehož stranou je i společnost ČEZ. Věřím, že i tentokrát bude pro vás Energetika v Evropské unii zajímavým čtením

Zuzana Krejčířiková

OBSAH

- ☐ energetická politika Evropské unie
EVROPSKÉ JADERNÉ FÓRUM | PLATFORMA PRO JADERNOU ENERGIÍ | OCHRANA SPOTŘEBITELE ENERGIÍ | TŘETÍ BALÍČEK V ITRE
- ☐ energetická politika Evropské unie
KLIMATICKO-ENERGETICKÝ BALÍČEK | EVROPSKÁ KOMISE VYDALA ZPRÁVU O POKROKU NA TRHU S ELEKTRINOU
- ☐ energetika v Evropě a ve světě
KOMISAŘ JEDNAL O ENERGETICKÉ SPOLUPRÁCI S RUSKEM | E.ON HLEDÁ MÍSTO PRO JADERNÉ ELEKTRÁRNY | EDP SE ZBAVÍ ČÁSTI OZE | JADERNÁ DOHODA MEZI USA A RUSKEM
- ☐ faq
EVROPSKÝ SOUDNÍ SYSTÉM
- ☐ právní předpisy EU, rozhodnutí, judikatura a jiné dokumenty institucí EU
LISABONSKOU SMLOUVU PŘEZKOUMÁ ČESKÝ I NĚMECKÝ SOUD | PARLAMENT SOUHLASÍ S OCHRANOU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ | ERGEG K PŘEKÁŽKÁM ZMĚNY DODAVATELE ELEKTRINY | KOMISE VYŠETŘUJE PLÁNOVANOU AKVIZICI STATOILHYDRO | ZAHÁJENÍ ŠETŘENÍ VŮČI GAZ DE FRANCE
- ☐ evropské zajímavosti a zprávy
ČESKÝ A SLOVENSKÝ TRH SE SPOJÍ | PRODI ODMÍTL NABÍDKU GAZPROMU | STÁVKA VE SKOTSKÉ RAFINERII | SHELL SKLÍZÍ KRITIKU | EU VYLOUČILA ZAPOJENÍ RUSKA DO NABUCCA | IRSKO A BIOMASA
- ☐ kalendář událostí v oblasti energetiky
- ☐ o čem se mluví
EVROPSKÉ JADERNÉ FÓRUM

ČEZ, a.s.

odbor evropská agenda, Duhová 2/1444, Praha, 140 53

eu@cez.cz

Zuzana Krejčířiková | ředitelka odboru evropská agenda | +420 211 042 509 | zuzana.krejcirikova@cez.cz
 Dana Dvořáková | +420 211 042 510 | dana.dvorakova01@cez.cz
 Lucie Horová | +420 211 042 704 | lucie.horova@cez.cz
 Radana Lukovská | +420 211 042 538 | radana.lukovska@cez.cz

EVROPSKÉ JADERNÉ FÓRUM

Druhé zasedání Evropského jaderného fóra je za námi.

V Praze se minulý týden hovořilo o roli jaderné energie v energetickém mixu Evropské unie, o příležitostech jaderné energie, o jejích rizicích a také o tom, jak zlepšit informovanost veřejnosti o jaderných elektrárnách. Účastníky zasedání byla rovněž podepsána deklarace obsahující doporučení směrem k Evropské komisi. O průběhu zasedání a jeho výsledcích se dozvíte více v rubrice téma měsíce na poslední straně tohoto čísla bulletinu.

PLATFORMA PRO JADERNOU ENERGIÍ

Technologická platforma pro udržitelnou jadernou energii projednala SETP a „Evropskou průmyslovou iniciativu“.

Technologická platforma pro udržitelnou jadernou energii (SNETP) se 21. dubna sešla na svém zatím posledním neformálním setkání. Tato platforma byla založena 21. září 2007 a má za úkol koordinovat výzkum, vývoj, demonstrační projekty a rozvoj v oblasti štěpení jádra. Na dubnovém zasedání se platforma zaměřila na Strategický evropský technologický plán (SETP), na „Evropskou průmyslovou iniciativu“ a na stanovisko k vědeckovýzkumným prioritám, které navrhly evropské energetické společnosti. Co se týká SETP, byla zdůrazněna potřeba, aby si jaderná energetika uchovala své momentum v přední linii vývoje nízkemisních technologií do roku 2050. Do té doby by měly být reaktory 4. generace a s tím související palivové cykly schopné demonstrovat dlouhodobou udržitelnost jaderné

energie. Průmyslem preferovanou iniciativou je konstrukce nového prototypu rychlého reaktoru chlazeného sodíkem. Komentáře ke stanovisku evropských energetických společností se řídily především snahou o sladění s cíly SETP a Dlouhodobého plánu SNETP. Na setkání se také diskutovala chystaná prezentace pro zasedání pléna Evropského parlamentu 19. června ve Štrasburku.

Více na [21](#)

OCHRANA SPOTŘEBITELE ENERGIÍ

6. května se v Bruselu konala pod záštitou Evropské komise konference na téma „ochrana práv spotřebitele energií“.

Za účasti komisaře Piebalgse a komisařky Kunevy byl publikován seznam otázek a odpovědí, tzv. Energy Consumer Checklist, který by měl spotřebitelům energií napomoci se lépe orientovat na trhu s energiemi. Evropská komise rovněž za podpory průmyslu potvrdila svůj úmysl založit Občanské energetické fórum, které by se mělo zabývat otázkami týkajícími se koncových zákazníků a práv spotřebitelů a ostatními souvisejícími otázkami. Evropská komise za tímto účelem zřídila i zvláštní internetovou stránku (viz [21](#)), kde najdou spotřebitelé veškeré, pro ně podstatné otázky v oblasti energetiky.

Více informací viz [21](#)

TŘETÍ BALÍČEK V ITRE

Výbor pro průmysl, výzkum a energetiku Evropského parlamentu (ITRE) dne 6. května hlasoval o zprávě Eluned Morganové k novelizaci směrnice o vnitřním trhu s elektřinou. Byla to první ze zpráv v rámci třetího liberalizačního balíčku, o kterých bude ITRE do konce května hlasovat.

Zpráva obsahovala v rámci téměř 600 pozměňovacích návrhů především několik protichůdných variant ohledně vlastnického unbundlingu, nezávislého provozovatele přenosových sítí či tzv. třetí cesty. V některých oblastech bylo možné před hlasováním nalézt kompromis a byly tak vytvořeny kompromisní návrhy, o kterých se hlasovalo prioritně před jednotlivými pozměňovacími návrhy. A jak hlasování výboru dopadlo? ITRE odmítl například návrhy týkající se odpovědnosti za jaderné škody, vymezení hospodářské soutěže se stropem 20% podílu na relevantním trhu či stanovení definice pro tržní koncentraci. ITRE se naopak rozhodl pro plný unbundling vertikálně integrovaných společností jako jedinou schůdnou variantu. Alternativa nezávislého provozovatele přenosových sítí nebyla odsouhlasena a tzv. třetí cesta byla zamítnuta relativně těsným poměrem 26–22 hlasů. Byla schválena rovněž

definice takzvané energetické chudoby a povinnost do deseti let od přijetí směrnice zavést pro všechny zákazníky systém tzv. „inteligentního měření“, který by měl konečným uživatelům umožnit přijímat více informovaná rozhodnutí o spotřebě energie a pobídek k energetické účinnosti. Jedná se však zatím jen o hlasování ve výboru. Není jisté, zda hlasování v plénu Evropského parlamentu, které proběhne ve Štrasburku mezi 16.–19. červnem, bude tyto výsledky reflektovat. Do jednání v plénu je totiž možno podávat další pozměňující návrhy, pokud se pod ně podepíše alespoň 40 poslanců nebo je podá přímo politická skupina. Dá se proto očekávat, že se objeví návrhy, které budou v opozici k výsledkům hlasování v ITRE a zároveň je velmi pravděpodobné, že i třetí cesta se vrátí na pořad jednání. Hlasování v plénu Evropského parlamentu bude přitom předcházet zasedání Rady

pro energetiku, které se uskuteční 6. června. Je pravděpodobné, že Rada bude mít odlišný názor na směrnici než ITRE. Dalším krokem v ITRE bylo 19. května hlasování o směrnici o vnitřním trhu s plynem, kdy se ukázalo, že výbor zastává jinou pozici v oblasti plynu než u elektřiny. ITRE totiž podpořil kompromisní text, který se příliš neliší od 3. cesty, návrhu

osmi států, které nesouhlasí s vlastnickým unbundlingem. 28. května přijde na řadu hlasování o nařízení o Agentuře pro spolupráci energetických regulačních orgánů a nařízení o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou a s plynem. V plénu by se tyto návrhy měly projednávat 9.–10. července tohoto roku.

KLIMATICKO-ENERGETICKÝ BALÍČEK

Od ledna 2008, kdy Evropská komise představila klimaticko-energetický balíček obsahující legislativní návrhy naplňující politické závazky formulované Evropskou radou v březnu 2007, probíhají v obou institucích – Radě EU i Evropském parlamentu – intenzivní jednání k jeho jednotlivým částem.

O rozdělení jednotlivých legislativních návrhů k projednávání v rámci Výborů Evropského parlamentu a zpravodajích pro konkrétní předpisy jsme Vás již informovali v předcházejících číslech našeho bulletinu. Celý „balíček“ je prioritou č. 1 jak pro EP, tak i pro Radu EU, a proto jsou i harmonogramy projednávání jeho jednotlivých částí poměrně napjaté. V rámci Rady EU bude na zasedání Rady pro životní prostředí (5. června), resp. Rady pro energetiku (6. června) předložena zpráva o pokroku projednávání, resp. výměna názorů k některým zásadním aspektům jednotlivých návrhů předpisů. „Optimistický scénář“ přitom počítá se schválením klíčových

návrhů v rámci prvního čtení. Návrh ETS směrnice a CCS směrnice bude pravděpodobně rovněž jedním z bodů v rámci neformální Rady ministrů pro životní prostředí během francouzského předsednictví v Radě EU na začátku července 2008. Zároveň je již znám předběžný harmonogram jednotlivých kroků v Evropském parlamentu. Zpráva zpravodajky (A. Doyle) k návrhu revize ETS směrnice by měla být k dispozici začátkem června 2008. Termín pro pozměňovací návrhy poslanců je první dekáda července a hlasování ve Výboru pro životní prostředí (ENVI) a v plénu je plánováno na začátek října 2008, resp. únor/březen 2009. Zpráva zpravodaje k návrhu OZE směrnice (C. Turmes) je již k dispozici (publikována v pondělí, 19. 05.) a termín pro předložení pozměňovacích návrhů je konec května 2008. Hlasování ve Výboru pro průmysl, výzkum a energetiku (ITRE) je plánováno na první dekádu července, v plénu potom na září 2008. Harmonogram projednávání návrhu CCS směrnice, pro který je stejně jako pro revizi ETS hlavním Výborem v EP ENVI výbor (zpravodaj Ch. Davies), se de facto shoduje s termíny pro revizi ETS směrnice.

EVROPSKÁ KOMISE VYDALA ZPRÁVU O POKROKU NA TRHU S ELEKTRINOU

Zpráva navazuje na předchozí sektorové šetření situace na trzích s elektřinou a plynem, prováděné v letech 2006 a 2007.

Komise v dokumentu s datem vydání 15. dubna konstatuje, že řada nedostatků ve vytváření jednotného

trhu přetrvává, přičemž hlavní příčinu spatřuje v nedostatečné implementaci předpisů EU pro jednotný trh. Doporučuje rovněž posílit pravomoci regulátorů a ty zároveň vyzývá k aktivnějšímu a účinnějšímu dohledu na trhy. Pokud o samotné charakteristiky jednotlivých problémů, Komise zdůrazňuje jako největší problém přetrvávání regulace cen elektrické energie.

Dokument lze nalézt na adrese: [📄](#)

KOMISAŘ JEDNAL O ENERGETICKÉ SPOLUPRÁCI S RUSKEM

Evropský komisař pro energetiku A. Piebalgs se v Moskvě setkal s ruským ministrem energetiky a průmyslu V. Khristenkem, aby s ním projednal energetickou spolupráci EU a Ruska.

Ještě před schůzkou ministrů pro energetiku G8, která se uskuteční 8. června 2008 v Aomori v Japonsku, a též před summitem EU a Ruska, který se koná 26. června v Khanty Mansiysk v Rusku, zhodnotili současnou situaci a vyhlídky na větší spolupráci obou zemí v energetické oblasti. „Cílem mého setkání s ministrem Khristenkem je projednat budoucí energetickou spolupráci mezi EU a Ruskem, především záležitosti týkající se Energetického dialogu EU-Rusko a jeho třech tzv. společných tematických skupin. Chtěl bych se s ministrem podělit o své hodnocení dnešní situace a dohodnout se na dalším postupu,“ řekl komisař Piebalgs před setkáním. Komisař Piebalgs a ministr Khristenko jednali o ruském postoji k založení Mezi-

národního partnerství pro spolupráci v oblasti energetické účinnosti (IPEEC), jež má být ustanoveno 8. června v Aomori. Zhodnotili rovněž práci „společných tematických skupin“, pracujících v rámci Energetického dialogu EU-Rusko, která byla dosažena od doby posledního setkání v říjnu 2007. Setkání bylo též příležitostí k diskusi o výsledcích nedávné studie proveditelnosti, týkající se elektrického propojení EU-Rusko. Energetický dialog EU-Rusko byl přitom spuštěn na summitu EU-Rusko v roce 2000. Struktura Energetického dialogu zajišťuje účast členských států EU, zástupců evropského energetického průmyslu a mezinárodních finančních institucí. Tři „tematické skupiny“ spojují přes 100 evropských a ruských expertů ze soukromého i veřejného sektoru a každoročně se podílejí na Zprávě o pokroku ve vztazích EU-Rusko.

Více viz [↗](#)

E.ON HLEDÁ MÍSTO PRO JADERNÉ ELEKTRÁRNY

E.ON si v Kentu vyhlédl 2 zelené louky, jako možná místa pro výstavbu nových jaderných elektráren.

E.ON minulý měsíc uvedl, že chce v Británii postavit 2 nové jaderné elektrárny, které by používaly francouzskou technologii firmy Areva. E.ON preferuje postavit nové reaktory v místech současných elektráren vlastněných firmou British Energy nebo

vládou prostřednictvím Úřadu NDA (Nuclear Decommissioning Authority). To se zdá být ideálním řešením, neboť většina těchto míst má podporu ze strany místních obcí. Plánovací proces pravděpodobně nebude kritizován místní opozicí a podroben zdlouhavým průtahům. Nicméně E.ON zvažuje také záložní plán, že by využil své pozemky v Isle of Grain a Kingsnorthu. Větší naději má Isle of Grain, který leží na pobřeží a je relativně vzdálen od městských center. Nicméně E.ON zvažuje obě možnosti.

Více viz [↗](#)

EDP SE ZBAVÍ ČÁSTI OZE

Energias de Portugal je tlačena k první veřejné nabídce 25% podílu své společnosti zabývajícími se obnovitelnými zdroji energie – možná největší evropský obchod v letošním roce. Tento posun je znamením, že kapitálové trhy jsou stále otevřeny perspektivním společností.

Nabídka ve výši 2 mld. EUR (3 mld. EUR) byla stanovena s 20–35% slevou odhadované ceny společnosti. Čtvrtá největší společnost zabývající se obnovitelnou energií uvedla, že sleva v ocenění EDP Rénováveis je pobídkou investorům, kteří mají obavy z tržních výkyvů. Portugalská energetická společnost následuje trend energetických skupin jako je EDF a Iberdola, které již uvedly na burzu své společnosti zabývající se obnovitelnými zdroji. Tyto spin-offs (nové společnosti) se obrací na velké firmy a hledají možnost, jak by mohly realizovat část hodnoty svých alternativních energetických obchodů a dosáhnout tak mnohem lepších výsledků než prostřednictvím svých

tradičních aktivit. Enel, italská energetická společnost, reorganizuje OZE tak, aby připravila jejich minoritní podíl k prodeji koncem letošního nebo počátkem příštího roku. BP, britská ropná společnost, hledá možnosti realizace alternativních zdrojů energie, které mohou zahrnovat i prodej určitého podílu. Nicméně volatilní finanční trhy mají pochybnosti o spin-offs, neboť společnosti zabývající se obnovitelnými zdroji energie jsou ve značném rozsahu závislé na nejisté vládní podpoře. António Mexia, generální ředitel EDP, řekl, že nabídka EDPR by měla být atraktivní pro investory, kteří věří v budoucnost obnovitelných zdrojů energie. „Trh hodnotí společnost na 8–9 mld. EUR a my ji nabízíme za 7–8 mld. EUR.“ EDPR se loni stala 3. největší společností v USA a v Evropě zabývající se obnovitelnými zdroji energie. S akcemi EDPR se začne na burze obchodovat 4. června.

Více viz [↗](#)

JADERNÁ DOHODA MEZI USA A RUSKEM

Jaderná dohoda s Ruskem, která má zlepšit vztahy mezi Moskvou a Washingtonem, čelí kritice opozice v americkém Kongresu.

Někteří američtí diplomaté se obávají, aby spor o dohodě nenarušil jejich úsilí zlepšit vztah s Moskvou v době, kdy post prezidenta převzal po Vladimíru Putinovi Dimitrij Medveděv. Civilní jaderná dohoda o spolupráci by umožnila transfer jaderných technologií a materiálů mezi Ruskem a USA. Dohoda o jaderné spolupráci byla přitom schválena americkým prezidentem Georgem Bushem minulý měsíc při setkání s Vladimírem Putinem, v té době ještě ruským prezidentem, a D. Med-

veděvem. „Jsme přesvědčeni, že Kongres s námi nakonec bude souhlasit,“ řekl Tom Casey, mluvčí ministerstva zahraničních věcí. „Tato dohoda je velmi důležitá a pomůže nám i Rusům posunout se ve věci nešíření jaderných zbraní.“ Několik amerických kongresmanů však argumentuje, že by Rusko nemělo být odměněno jadernou dohodou, neboť jeho spolupráce v jaderném sporu s Iránem byla mnohem větší, než požadoval Washington, a Moskva nadále s Teheránem spolupracuje. Oficiální zdroje říkají, že dohoda nemá v úmyslu pouze zpevnit pouto mezi oběma zeměmi po určitém období napětí, ale že má také Rusko pobídnout k podpisu poslední rezoluce Rady OSN vytýkající Iránu jeho jaderný program.

Více viz [↗](#)

EVROPSKÝ SOUDNÍ SYSTÉM

Soudní systém Evropských společenství je složen ze tří orgánů: Soudního dvora ES, Soudu prvního stupně a Soudu pro veřejnou službu. Jedná se o soudy zcela odlišné od tzv. Štrasburského soudu, který je soudem pro lidská práva v rámci Rady Evropy.

Hlavním posláním soudního systému Evropských společenství je přezkum zákonnosti (legality) aktů Společenství a zajištění jednotného výkladu a provádění práva Společenství. Nejstarším a nejdůležitějším z těchto orgánů je Soudní dvůr, zřízený v roce 1958 v Lucemburku, kde nyní sídlí i ostatní soudy. Soud prvního stupně byl zřízen v roce 1988 a funguje od roku 1989. Převzal část agendy Soudního dvora, který se tak může plně věnovat nejzávažnějším problémům komunitárního práva. Zřízením Soudu prvního stupně zároveň došlo ke vzniku dvojinstančního řízení. Strany sporu, který se u něj projednává, se mohou odvolat k Soudnímu dvoru. Nejmladší z trojice je Soud pro veřejnou službu zřízený v roce 2005. Řeší spory mezi Společenstvími a jejich zaměstnanci a proti jeho rozhodnutí lze také podat opravný prostředek omezený však pouze na právní otázky. Soudnímu dvoru byly k řádnému plnění jeho

úkolů poskytnuty jasně definované pravomoci, které vykonává v rámci řízení o předběžné otázce a v rámci řízení o různých druzích žalob. Jednotlivými druhy řízení jsou řízení o předběžné otázce (Soudní dvůr spolupracuje se všemi soudy členských států, které jsou v oblasti práva Společenství soudy obecnými. K tomu, aby bylo zajištěno účinné a stejnorodé uplatňování právních předpisů Společenství a aby bylo zabráněno rozdílnému výkladu, vnitrostátní soudci mohou, a někdy jsou povinni, obrátit se na Soudní dvůr, aby ho požádali o upřesnění výkladu práva Společenství, aby jim například umožnil přezkoumat soulad jejich vnitrostátních právních předpisů s tímto právem; příkladem tohoto řízení je v současné době pod číslem C-115/08 probíhající řízení, jehož účastníkem je i společnost ČEZ,), řízení o žalobě pro nesplnění povinnosti členským státem (umožňuje Soudnímu dvoru kontrolovat,

zda členské státy dodržují povinnosti, které jsou jim uloženy na základě práva Společenství. Předtím, nežli je věc předložena Soudnímu dvoru, Komise zahájí předběžné řízení, jehož účelem je dát členskému státu příležitost odpovědět na to, co je mu vytýkáno. Pokud toto řízení nepřivede členský stát ke splnění dotyčné povinnosti, může být podána žaloba k Soudnímu dvoru), o žalobě na

neplatnost (žalobou na neplatnost se žalobce domáhá zrušení aktu orgánu (nařízení, směrnice, rozhodnutí)), žalobě na nečinnost (umožňuje Soudnímu dvoru a Soudu prvního stupně kontrolovat legalitu nečinnosti orgánů Společenství) a o opravném prostředku proti rozsudkům a usnesením vyhlášeným Soudem prvního stupně, omezeném na právní otázky.

Více viz [↗](#)

LISABONSKOU SMLOUVU PŘEZKOUMÁ ČESKÝ I NĚMECKÝ SOUD

Soudy dvou členských zemí přezkoumají, zda Lisabonská smlouva neporušuje jejich ústavní zákony.

Roste tak riziko, že se zpozdí nabytí účinnosti smlouvy oproti očekávanému termínu 1. 1. 2009. 24. dubna poslal Senát ČR Lisabonskou smlouvu k Ústavnímu soudu ČR. Ústavní soud má přezkoumat, zda je smlouva v souladu s českým právem. Senát tak nebude o smlouvě hlasovat, dokud ji neprojedná soud. Poslankyně sněmovna Parlamentu ČR již přitom hlasovala ve prospěch smlouvy. Německý soud je rovněž připraven přezkoumat smlouvu. Poté, co

dolní komora Parlamentu smlouvu jednoznačně schválila, konzervativní poslanec Peter Gauweiler zopakoval svůj záměr předložit smlouvu ústavnímu soudu. Důvodem postoupení smlouvy soudu, je ztráta pravomocí ve prospěch Evropského soudního dvora. Projednávání případu soudem by mohlo zapříčinit zpoždění podpisu smlouvy německým prezidentem Horstem Koehlerem. Podpis je posledním krokem ratifikace. Všechny 27 členských zemí musí přitom smlouvu ratifikovat, aby mohla nabýt účinnosti. Zatím ji ratifikovalo 11 zemí.

Více viz [👉](#)

PARLAMENT SOUHLASÍ S OCHRANOU ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Evropský parlament na svém plenárním zasedání dne 21. května schválil text nové směrnice o trestněprávní ochraně životního prostředí. Koncem června by měla směrnici schválit i Rada EU.

Směrnice obsahuje seznam trestných činů na životním prostředí, který bude platit ve všech členských

státech EU. Seznam trestných činů přitom zahrnuje např. vypouštění, emise nebo uvolňování do ovzduší, půdy nebo vody množství materiálů nebo ionizujícího záření, které způsobují nebo mohou způsobit smrt nebo vážné poškození zdraví osob nebo podstatné zhoršení kvality ovzduší, kvality půdy, kvality vody nebo zdraví živočichů nebo rostlin; nakládání s odpady nebo svévolné opuštění, nepovolené ukládání nebo nekontrolované nakládání s odpady či výroba, zpracování, ukládání, použití, doprava, vývoz nebo dovoz jaderných materiálů nebo jiných nebezpečných radioaktivních látek, které způsobují nebo mohou způsobit smrt nebo vážné poškození zdraví osob nebo podstatné zhoršení kvality ovzduší, kvality půdy, kvality vody nebo zdraví živočichů nebo rostlin. Směrnice tak nahradí rámcové rozhodnutí Rady přijaté v roce 2003 o trestněprávní ochraně životního prostředí, které bylo zrušeno Evropským soudním dvorem z toho důvodu, že Rada při přijetí tohoto rozhodnutí obešla Evropskou komisi jako instituci s právem zákonodárce iniciativy a rovněž Evropský parlament.

Znění směrnice viz [👉](#)

ERGEG K PŘEKÁŽKÁM ZMĚNY DODAVATELE ELEKTŘINY

Skupina evropských regulátorů trhů s elektřinou a plynem (ERGEG) vydala dokument obsahující zhodnocení současného stavu z hlediska překážek, které mohou nastávat při změně dodavatele elektřiny.

Materiál s názvem „Překážky při změně dodavatele na maloobchodním trhu s elektřinou“ vychází ze souhrnu zpráv poskytnutých jednotlivými národními regulačními úřady o situaci v jednotlivých členských státech. Cílem zprávy bylo zejména posoudit, do jaké míry je zákony zaručená možnost změny dodavatele reálně proveditelná, resp. jaké bariéry přetrvávají. Hodnocení se zaměřilo např. na dostupnost informací o změně dodavatele, administraci změny, právní nároky či dobu trvání procesu změny dodavatele.

Dokument lze nalézt na následující adrese [👉](#)

KOMISE VYŠETŘUJE PLÁNOVANOU AKVIZICI STATOILHYDRO

Evropská komise zahájila šetření v souladu s nařízením o spojování podniků plánovaného převzetí čerpacích stanic JET Skandinávie norskou ropnou společností StatoilHydro.

Skandinávská JET je součástí společnosti ConocoPhillips a zabývá se především prodejem motorového paliva v čerpacích stanicích. Zahá-

jení vyšetřování Komisí ukazuje, že navrhovaná fúze vyvolává vážné pochybnosti týkající se slučitelnosti s jednotným trhem EU a mohla by omezovat konkurenceschopnost na trzích s motorovými palivy ve Švédsku a Norsku. Komise má nyní 90 pracovních dnů (do 18. 9. 2008), aby rozhodla, zda navrhovaná transakce podstatně omezí konkurenceschopnost Evropského hospodářského prostoru nebo jeho značnou část. Evropská komisařka pro hospodářskou soutěž Neelie Kroesová uvedla: „Růst cen ropy jen umocňuje důležitost toho, aby spotřebitelé i nadále využívali výhod konkurenčního trhu na maloobchodní úrovni. Zdá se, že JET tlačil Statoil k nízkým cenám a že tento tlak by mohl být po fúzi navždy ztracen. Nyní potřebujeme zjistit, zda podrobnější šetření případu potvrdí tuto domněnku.“ Dne 14. 3. 2008 oznámil Statoil Evropské komisi plánovanou transakci celého kapitálového podílu společností JET Dánsko, JET Švédsko a JET Norsko. Norsko sice není členem EU, nicméně dokončení celé transakce podléhá schválení Evropské komise dle Smlouvy o Evropském hospodářském prostoru.

Více viz [👉](#)

ZAHÁJENÍ ŠETŘENÍ VŮČI GAZ DE FRANCE

Dalším zahájeným šetření je šetření vůči Gaz de France z důvodu údajného porušení ustanovení Smlouvy o zákazu zneužívání dominantního postavení.

Evropská komise v tiskové zprávě k celému případu uvedla, že francouzská společnost Gaz de France je podezřelá ze zneužívání svého dominantního postavení, a to především zamezováním přístupem konkurentů na trh se zemním plynem. Komise se Gaz de France začala zabývat po provedení inspekci v této firmě v roce 2006. Hlavní námitka Komise přitom směřuje zejména vůči kombinaci „dlouhodobých rezervací přepravních kapacit v propojení s dovozními kontrakty“, což podle Komise poškozují volnou hospodářskou soutěž. Francouzská společnost je dále podezřelá ze záměrného snižování investic do infrastruktury, které by umožnily zvýšení dovozu zemního plynu. Touto politikou podle vyšetřovatelů odrazuje konkurenty od vstupu na francouzský trh a snaží se z něj budovat „pevnost“.

Více viz [👉](#)

ČESKÝ A SLOVENSKÝ TRH SE SPOJÍ

Zřejmě od příštího roku budou mít Češi a Slováci propojený trh s elektřinou. Ministři obou vlád se dohodli, že propojí své systémy, což by mělo zajistit větší stabilitu v odběru elektřiny a usnadnit tak práci poskytovatelům energie.

Obchod s elektřinou je poměrně složitý. Elektřina se prodává jednak na energetické burze, a to může být i na období několik měsíců dopředu. Odběry se ale liší, a protože energii není možné nikde skladovat, je třeba reagovat na aktuální poptávku. Právě v této oblasti by se měly trhy spojit a tím si vzájemně pomoci. V případě, že by se například na Slovensku elektřiny v daný okamžik nedostávalo, mohla by jí česká strana vypomoci a naopak. Spojení českého a slovenského trhu by mohlo být základem širšího propojení trhu ve střední Evropě. Zákazník by neměl opatření nijak pocítit. Ke spojení trhů by mělo dojít začátkem příštího roku. Během května a června budou dále probíhat oficiální rozhovory, na podzim začne vlastní příprava. Jakmile budou soustavy připraveny, budou se moci spojit.

PRODI ODMÍTL NABÍDKU GAZPROMU

Odstupující italský premiér Romano Prodi odmítl nabídku od ruského energetického gigantu Gazprom, aby se postavil do čela nového rusko-italského plynovodu.

Tento post Prodimu nabídl ředitel společnosti Alexej Miller při setkání s partnerskou firmou Eni v Římě. Analytici za nabídkou pro významného politického představitele vidí snahu Gazpromu posílit politický vliv v Evropě. Gazprom a Eni oznámily, že plynovod, který povede pod hladinou Černého moře, bude zajišťovat okolo 283 milionů m³ zemního plynu za rok. Ruská společnost kromě tohoto projektu buduje obdobný plynovod vedoucí pod Baltským mořem do Německa [↗](#)

STÁVKA VE SKOTSKÉ RAFINERII

Dvoudenní přerušení výroby ve skotské rafinerii Grangemouth na konci dubna přineslo množství problémů podniku, řidičům a de facto i celé zemi.

Benzínové pumpy po celém Skotsku zaplnily dlouhé řady automobilů, protože se lidé báli nedostatku paliva. Překotné nákupy vyústily dokonce v přidělový systém na benzín. Stávká vedla k odstavení ropovodu Forties, který zajišťuje

až 40 % celkových dodávek ropy do Velké Británie. V neposlední řadě přispěla ke zdražení ropy po celém světě. Zaměstnanci rafinerie ležící nedaleko Glasgow požadovali zvýšení mezd a uspořádali protestní shromáždění před areálem společnosti. Po dvou dnech opět zasedli za jednací stůl s vedením rafinerie a stávkou ukončili. Odhaduje se, že jeden den stávky stál ekonomiku 60 milionů EUR, protože Británie musela dovážet chybějící ropu ze zahraničí.

Více na [↗](#)

SHELL SKLÍŽÍ KRITIKU

Ropný gigant oznámil odstoupení od ambiciózního projektu London Array, největší pobřežní větrné farmy na světě, z důvodu neúměrného růstu nákladů.

Zaměřit se hodlá na obdobné projekty v USA. Na hlavu společnosti se snesla velmi ostrá kritika z mnoha stran. Britský ministr životního prostředí Hilary Benn se pozastavil nad tím, že Shell odstupuje v okamžiku, kdy vykazuje rekordní zisky. Poslankyně britských zelených, Caroline Lucas, označila rozhodnutí za výraznou překážku pro dosažení britských plánů na splnění cílů EU v oblasti OZE. Ekologický aktivista Nick Rau upozornil, že britská vláda bude muset značně navýšit finanční podporu projektu, aby nedocházelo k dalším prodlevám. Znepokojení zavládlo také u společnosti E.ON UK, která je dalším významným účastníkem projektu.

Více na [↗](#)

EU VYLOUČILA ZAPOJENÍ RUSKA DO NABUCCA

Evropská komise vyloučila ruskou spolupráci na projektu Nabucco.

Zdůraznila přitom jeden z cílů energetické politiky EU, kterou je různorodost dodavatelů energie. Nabucco by měl do pěti let začít zásobovat země EU ropou z oblasti Kaspického moře a je klíčovým projektem Unie, pokud jde o diverzifikaci dodávek. Evropský komisař pro energetiku, Andris Piebalgs podotkl, že Rusko pracuje na vlastním projektu, nazvaném South Stream. Piebalgs dále uvedl, že Rusko nikdy nevyslovilo přání zapojit se do evropského projektu. Nabucco Spekulované napojení Ruska na tento projekt vyloučila i komisařka pro vnější vztahy Benita Ferrero-Waldner. Na dotaz médií odpověděla, že Rusko sice vždy bude významným dodavatelem energie, nikoliv však jediným.

Více na adrese [↗](#)

IRSKO A BIOMASA

V uplynulých dnech proběhla v Irsku konference zaměřená na využití biomasy.

V jejím průběhu zaznělo, že tento druh získávání energie je pro ostrovní stát nezbytný. Organizace Sustainable Energy Ireland (SEI) oznámila, že pro dosažení cílů EU pro boj s klimatickými změnami musí Irsko nezbytně shromáždit dostatečný objem biomasy. Za

posledních pět let výrazně stoupl celosvětový podíl využití biomasy a SEI předpokládá, že by do roku 2020 mohla tvořit 5–10 % irské spotřeby energie. Zástupce SEI, Pearse Buckley, na konferenci prohlásil, že biomasa by se v nejbližší době měla stát předmětem veřejné debaty a seznámil veřejnost s hlavním cílem Bioenergy Working Group, kterým je vytvoření strategie ke splnění národního programu boje s klimatickými změnami.

Více na [↗](#)

6. KVĚTNA oznámila agentura Evropské komise EACI pro zaměstnávání odborníků a administrativních pracovníků např. pro oblast řízení programů EU volná místa v rámci programu Inteligentní energie pro Evropu.

Podrobnosti naleznou zájemci zde [↗](#)

12. KVĚTNA Ze zveřejněných statistik vyplynulo, že Ministerstvo obrany USA spotřebuje za den více ropy než celé Švédsko. Pentagon tak je největším jednotlivým spotřebitelem ropy.

Více viz [↗](#)

21.–22. KVĚTNA se ve skotském Aberdeenu konala konference nazvaná All-Energy 2008, zaměřená na energii z obnovitelných zdrojů. S příspěvkem vystoupil např. britský ministr energetiky Malcolm Wicks.

Více na [↗](#)

27.–29. KVĚTNA se uskuteční v Jönköpingu World Bioenergy Conference spojená s veletrhem stejného zaměření. Hlavním partnerem akce je společnost Neova. Akci pořádá SVEBIO a zajišťuje společnost Elmia.

Více zde [↗](#)

2.–6. ČERVNA proběhne ve španělské Valencii 16th European Biomass Conference. Jak je z názvu patrné, hlavním tématem bude energetické aj. využití biomasy.

Podrobnosti o akci zde [↗](#)

4.–5. ČERVNA se v nizozemském Rotterdamu uskuteční konference a související výstava věnovaná biopalivům. Hlavními partnery akce, konající se v hotelu Ahoy jsou společnosti Lyondellbasell, Rabobank a Desmet Ballestra.

Více na [↗](#)

20. ČERVNA uplyne lhůta pro zasílání připomínek a příspěvků v rámci veřejné konzultace Evropské komise na téma využití větrné energie na mořském pobřeží.

Bližší informace a konzultační dotazník viz [↗](#)

EVROPSKÉ JADERNÉ FÓRUM

Jak jsme vás již informovali v úvodu tohoto čísla, minulý týden se v Praze konalo za účasti předsedy Komise José Manuela Barrosa a komisaře Andrise Piebalgse druhé zasedání Evropského jaderného fóra. Oba představitelé zdůraznili vůli Evropské komise vést otevřenou a transparentní diskusi o jaderné energii.

Ve čtvrtek 22. května bylo evropské jaderné fórum zahájeno úvodními proslovy několika premiérů, ministrů a zástupců předních energetických společností. Komisař Piebalgs při této příležitosti prohlásil: „Vysoký zájem o Evropské jaderné fórum potvrzuje, že rozhodnutí o vytvoření Evropského jaderného fóra bylo obzvláště dobře načasované a vhodné. Netrpělivě čekám příspěvek tohoto fóra k diskusi. Komise plně respektuje výsadní právo každého členského státu ve věci používání jaderné energie, je ale připravena nadále podporovat nejvyšší normy

v oblasti zabezpečení a bezpečnosti“. Český premiér Mirek Topolánek ve svém projevu uvedl, že Evropa už dále nemá chuť se spoléhat na dovozy surovin z nestabilních zemí, a proto se čím dál tím víc kloní k jádru. Hlavní problém jaderných elektráren – produkce odpadu – je podle Topolánka z technického hlediska vyřešen. Navíc se dnes staví nové typy bezpečných reaktorů, a tak odpůrcům jaderných elektráren už často nezbývá jiná možnost než se uchýlit k iracionálním kampaním. Český premiér vyjádřil přání, aby instituce EU přehodnotily svůj nepřilíživý postoj k jaderné energetice. Dále pak vyzdvihl další přednosti jádra – nízké emise CO₂ a velké zásoby uranu v ČR. Předseda vlády dodal, že v Bratislavě minulý rok padla řada otázek, které vyžadují letos v Praze odpovědi. Je podle něj třeba jednat rychle, protože Evropa nutně potřebuje nové zdroje energie

a stavba jaderných elektráren je během na dlouhou trať. Po úvodních politických projevech následovaly tři panely zaměřené na činnosti pracovních skupiny jaderného fóra založených v Bratislavě. První den se hovořilo o příležitostech jaderné energetiky s důrazem na konkurenceschopnost jádra. Pracovní skupina pro příležitosti jaderné energetiky představila prostřednictvím svého předsedy Jean-Paul Ponceleta ze společnosti Areva především zprávu o konkurenceschopnosti jaderné energetiky ve srovnání s ostatními energetickými zdroji – uhlím, plynem a obnovitelnými zdroji, zmínila své plány do budoucna v oblasti vypracování tzv. legal roadmap pro jadernou energetiku a rovněž v oblasti financování nových jaderných reaktorů. Druhý den pak o výsledcích činnosti pracovní skupiny „Rizika“ informoval účastníky fóra její předseda Walter Hohlefelder ze

společnosti E.ON. Skupina identifikovala několik základních priorit: harmonizace pravidel pro jadernou energetiku, nakládání s jaderným odpadem a vzdělávání pro potřeby jaderného odvětví. Poslední ze tří pracovních skupin zabývající se transparentností pracovala na hledání priorit v oblasti komunikace a transparentního informování o jaderné problematice. János Tóth, předseda pracovní skupiny a zároveň předseda energetické sekce Hospodářského a sociálního výboru, uvedl, že je třeba se v první řadě věnovat budování důvěry ze strany veřejnosti poskytováním všech relevantních informací, které ovšem „nejsou citlivého charakteru“. Tyto informace by zároveň měly být veřejnosti přístupné ve srozumitelné podobě.

Veškeré zprávy a prezentace z druhého zasedání fóra jsou ke stažení na [EU](#)